

POLİTİKA FAİZİ YÜZDE 15 OLDU

Neşe KARANFİL

PPK Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan başkanlığında dün toplandı. Toplantının ardından yapılan karar açıklamasında politika faizinin yüzde 8.5'ten yüzde 15'e çıkarıldığı duyuruldu. 6.5 puanlık artış anlamına gelen bu oran, genel beklentinin alt bantında yer alıyordu. PPK sonrası yapılan yazılı açıklama tamamen değişirken, önceki metinlerde yer alan liralışma ifadesi de metinden çıkarıldı.

6.5 PUAN ARTIRILDI

Piyasada bir süredir PPK'da faizlerin ne kadar artırılabileceğine yönelik geniş aralıktaki tahminler yapıyordu. Genel beklenti yüzde 20'ler civarındaydı. PPK açıklamasında, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 8.5'ten yüzde 15 düzeyine yükseltilmesine karar verildiği belirtildi. Politika faizi 6.5 puan artırılmış olurken, genel beklenti bantının alt kademesinde bir artış gerçekleşti.

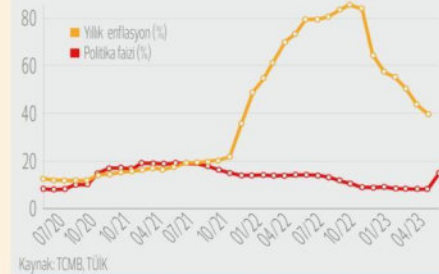
SIKILAŞTIRMA SÜRECİ BAŞLADI

Açıklamada Kurul'un, dezenflasyonun en kısa sürede tesisi, enflasyon beklentilerinin çözümlenmesi, fiyatlamada davranışlarındaki bozulmanın kontrol altına alınması için parasal sıkılaştırma sürecinin başlamasına karar verdiği kaydedildi. Küresel ekonomide enflasyon düşerken, halen uzun dönem ortalamalarının çok üzerinde seyrettiğine dikkat çekilen açıklamada, "Bu nedenle, bütün dünyada merkez bankaları enflasyonu düşürmeye yönelik tedbirler almaktadır. Ülkemizde, yakın dönemde ilişkin göstergeler enflasyonun ana eğiliminde yükselişe işaret etmektedir. Kurul, bu unsurlara ek olarak fiyatlamada davranışlarındaki

Merakla beklenen PPK toplantısında politika faizi genel beklentinin alt bantında kalarak yüzde 8.5'ten yüzde 15'e çıkarıldı. PPK sonrası yapılan yazılı açıklamada sıkılaştırma sürecinin başladığı belirtilirken, mevcut mikro ve makroihtiyati çerçevenin sadeleştirileceği mesajı verildi. PPK öncesinde 23.55 civarında olan dolar kuru, kararın hemen ardından 23.67'yi gördü.

POLİTİKA FAİZİ ENFLASYON MAKASI

Kaynak: TCMB, TÜİK

bozulmanın enflasyona olumsuz etki yapacağına öngörülmektedir" denildi.

GEREKTİĞİ ÖLÇÜDE GEREKTİĞİ ZAMANDA

PPK açıklamasında Kurul'un politika faizini enflasyonun ana eğiliminin gerilemesini ve orta vadede yüzde 5 hedefine ulaşmasını sağlayacak parasal ve finansal koşulları oluşturacak şekilde belirleyeceği de belirtildi. Açıklama şöyle devam etti: "Enflasyon görünümünde belirgin iyileşme sağlanana kadar parasal sıkılaştırma gerektiği zamanda ve

gerektiği ölçüde kademeli olarak güçlendirilecektir. Enflasyon ve enflasyon eğilimine ilişkin göstergeler yakından takip edilecek ve TCMB, fiyat istikrarını temel amacı doğrultusunda elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edecektir. Fiyat istikrarının sürekliliğini sağlamak hedefiyle, TCMB cari dengeyi iyileştirecek stratejik yatırımları desteklemeye devam edecektir." Kurul'un açıklamasında makroihtiyati çerçevenin de kademeli sadeleştirileceği mesajı verildi.

KREDİ KARTI FAİZİ TEMMUZ'DA DA YÜZDE 1.36

MERKEZ Bankası'nın faiz artışının ilk etkileri politika faizine yakın olan faizleri etkiliyor. Bunların başında ticari kredi faizleri, değişken faizler ve tahvil faizleri geliyor. Kredi kartı faizleri ile KHM faizlerinde de politika faizi esas alınıyor. Kredi kartlarına uygulanan azami faiz için referans faiz oranı esas alınıyor. Referans faiz oranında ise belirleyici olan politika faiz oranı. Bankaların uyguladığı ağırlıklı ortalama akım faiz ya da Merkez Bankası'nca belirlenen politika faizinin yüzde 10 artırılması sonucu bulunan orandan hangisi düşürse o dikkate alınıyor. Kredi kartı işlemlerinde ve çekime işlemlerinde uygulanacak faiz de referans faizün üstüne bazı eklemelerle bulunuyor. Politika faizinin yüzde 15 olmasıyla kredi kartı faiz oranının yüzde 1.96'ya çıkması bekleniyordu ancak Merkez Bankası 1 Temmuz 2023 tarihinden itibaren uygulanacak referans faiz 0.81 olarak belirlendi. Bu durumda kredi kartı faiz yüzde 1.36, çekime faiz oranı da yüzde 1.66 olarak uygulanacak.

İŞ DÜNYASI ARTIŞI MAKUL VE MANTIKLI BULDU

'BANKALAR KREDİDE RUTİNE DÖNMELİ'

İSTANBUL Ticaret Odası (İTO) Başkanı Sekib Avdagic, PPK'nın faiz kararını makul ve normal karşıladıklarını söyledi. Avdagic, "Faiz kararı para politikası refleksimizi

güçlendirirken, bize göre şimdi önemli olan bankaların kredi süreçlerinin eski rutinine dönmesi" dedi. Avdagic, yaptığı yazılı açıklamada faiz, kur, enflasyon üçlüsü ne kadar önemliyse üretim, istihdam ve ihracat üçlüsünün de en az o kadar önemli olduğunu belirterek, "Feragat edemeyiz" ifadesini kullandı.

'FİNANSAL İSTİKRAR İÇİN ÖNEMLİ'

İSTANBUL Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan da, TCMB'nin yeni faiz kararına destek verdi. Bahçivan, şunları söyledi: "Bugün alınmış olan karar,

Türkiye ekonomisinin önündeki birçok fırsatı tamamlayıcı unsur olan finansal istikrarın oluşmasına ve sürdürülmesine dönük atılmış bir adım olarak görüyoruz. Yeni faiz kararını ülkemizin en acil ekonomik sorunu haline gelen enflasyonla mücadelenin de kararlılıkla sürdürülmesine yönelik bir mesaj olarak değerlendiriyoruz."

'PİYASALARI OLUMLU ETKİLER'

TÜRKİYE Genç İş İnsanları Derneği (TUGAD) Yönetim Kurulu Başkanı Gürkan Yıldırım, "Her ne kadar piyasa beklentilerinin altında olsa da Merkez Bankası'nın

faiz artışı yaparak piyasalara verdiği sinyalin önemli olduğunu düşünüyorum. İş dünyası olarak bir an önce fiyat istikrarı ve finansal istikrarın tesisi diğer yandan da bankacılık sektöründe duma noktasına gelen kredi kanalının yeniden açılması konusunun önemini bir kere daha vurgulamak istiyoruz." ifadelerini kullandı.

Sanayicilerden dönüşüm çağrısı

● EKONOMİ SERVİSİ

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na, "Sanayimizin dönüşümünü birlikte başaralım" çağrısı yaptı. ISO'nun, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fatih Kacır'ın konuk olduğu meclis toplantısında konuşan Bahçivan şunları söyledi: "Teknolojik yapısıyla iç ve dış pazar rekabetinde kendisini geliştiren, yeterli bulan sanayi sektörleri İstanbul çeperlerinde yer almalıdır. Bu nedenle İstanbul'a yakın bölgelerde 'Endüstriyel kent' modeliyle tasarlanmış yeni nesil OSB'ler hayata geçirilmeli. Yine İstanbul'da kentsel dönüşümüne benzer bir sanayi dönüşümü projesinin şüretle hayata geçirilmesi artık çok kritik ve elzem."

Bakan Kacır da, "Milli teknoloji

Erdal Bahçivan

Fatih Kacır

hamlesi ile ülkemizin dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisinden biri olmasını istiyoruz. Bunun için, akıllı ulaşımdan uzay alanına, enerjiden sağlığa pek çok alanda adımlarımız sıkılaşacak. Ülkemizi lider milli teknoloji girişimlerinde en 12 TOGG ile tanıştırabiliriz" dedi.

MERKEZ 27 AY SONRA

YÜZDE 15'E ÇIKARILDI

FAİZ ARTIRDI

3 YILLIK SEYRİ

Tarih.....Faiz (%)

25.12.2020	.....	17.00
19.03.2021	.....	19.00
24.09.2021	.....	18.00
22.10.2021	.....	16.00
19.11.2021	.....	15.00
17.12.2021	.....	14.00
19.08.2022	.....	13.00
23.09.2022	.....	12.00
21.10.2022	.....	10.50
25.11.2022	.....	9.00
24.02.2023	.....	8.50
22.06.2023	.....	15.00

BAE'DE EKONOMİ ZİRVESİ

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek Arap Emirlikleri'nde (BAE) Devlet Başkanı Şeyh Muhammed bin Zayed El Nahyan ile bir araya geldi. Görüşmede, iki ülke arasındaki ilişkiler ve ekonomik iş birliği imkanları değerlendirildi.

Merkez Bankası, politika faizini 650 baz puanlık artışla yüzde 8.5'ten yüzde 15 düzeyine yükseltti. Para Politikası Kurulu, 27 ay sonra gelen bu artışın ardından yaptığı açıklamada, gerektiğinde kademeli artışa devam edileceğinin mesajını verdi.

İŞ DÜNYASI NE DEDİ?

■ **İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan:** Faiz kararı, finansal istikrar için atılmış önemli bir adım. **Sanayiciler** olarak çok önemseydiğimiz finansal istikrar, zorlu küresel ekonomik ortamda biz **sanayicilere** yatırım ve üretimde öngörülebilir bulunma imkanını veren en değerli konudur.

■ **İSTANBUL Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagic:** Faiz kararı para politikası refleksimizi güçlendirirken, bize göre şimdi önemli olan bankaların kredi süreçlerinin rutinine dönmesi. Politika faizi seviyesi, üretim ve ticarete yönelik bir dizi tedbirle desteklenmeli.

■ **ANKARA Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran:** Finansal istikrarın sağlanması için atılmış bir adım. Ülkemizin faiz ve enflasyon kısılcısından ilanıyla kurtulacağına ve üretim, istihdam ve ihracata dayalı büyümenin devamını sağlanacağına inanıyoruz.

MERKEZ Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan başkanlığında dün ilk kez toplanan Para Politikası Kurulu (PPK), günlerdir merakla beklenen kararını açıkladı. Buna göre, kurul politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının 650 baz puanlık artışla yüzde 8.5'ten yüzde 15 seviyesine yükseltilmesine karar verdi. Böylece 19 Mart 2021'den itibaren yani 27 ay sonra faizde artışa gidildi. Piyasada beklentiler yüzde 15 ile yüzde 40 arasında değişim gösteriyordu.

Hafize Gaye Erkan

koşulları oluşturacak şekilde belirleyecektir. Enflasyon görünümünde belirgin iyileşme sağlanana kadar parasal sıkılaştırma gerektiği zamanında ve gerektiği ölçüde kademeli olarak güçlendirilecektir.”

KADEMELİ YÜKSELEBİLİR

PPK sonrası yapılan açıklamada; parasal sıkılaştırmanın gerektiği zamanda ve gerektiği ölçüde kademeli olarak güçlendirileceği mesajı verildi. PPK metninde şöyle denildi: “Kurul, dezenflasyonun en kısa sürede tesisi, enflasyon beklentilerinin çözümlenmesi, fiyatlandırma davranışlarındaki bozulmanın kontrol altına alınması için parasal sıkılaştırma sürecinin başlatılmasına karar vermiştir. Kurul politika faizini; enflasyonun ana eğiliminin gerilemesini ve orta vadede yüzde 5 hedefine ulaşmasını sağlayacak parasal ve finansal

SADELEŞME SÜRECİ

Enflasyon ve enflasyon eğilimine ilişkin göstergelerin yakından takip edileceğinin belirtildiği kurul açıklamasında, “Merkez Bankası, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edecektir. Parasal sıkılaştırma sürecinin başlaması ile para politikasının etkinliği artacaktır. Bununla birlikte, fiyat istikrarının sürekliliğini sağlamak hedefiyle, Merkez Bankası, cari dengeyi iyileştirecek stratejik yatırımları desteklemeye devam edecektir. Kurul, mevcut mikro ve makroihtiyati çerçeveyi, piyasa mekanizmalarının işlev-

sellliğini artıracak ve makro finansal istikrarı güçlendirecek şekilde sadeleştirecektir. Sadeleşme süreci, etki analizleri yapılarak kademeli olacaktır” ifadeleri yer aldı.

SERMAYE AKACAK

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Merkez Bankası'nın faiz kararının ardından sosyal medya hesabından bir açıklama yaptı. Şimşek, paylaşımında

“Fiyat istikrarına odaklanan ve finansal istikrarı gözetken kurala dayalı para politikası, kamu kesimi mali dengesinde istikrarlı bir yapıyı ve sürdürülebilir bütçe finansmanını hedefleyen kurala dayalı öngörülebilir maliye politikası, piyasa ekonomisi, serbest kambiyo rejimi, dışa açık ekonomi ilkelere dayalı politika çerçevesi Türkiye'ye çok ciddi miktarda sermaye akımı sağlayacaktır. Bu ise yatırımların ve üretimin finansmanını çok daha

kolay hale getirecek, Türk Lirası'nın yeniden istikrar kazanmasını, güvenilir bir para birimi haline gelmesini sağlayacaktır” dedi.

DOLARİZASYON BELASI

Türk Lirası'nın istikrarlı ve güvenli olmasının, dolarizasyon belasından kurtulmak için en etkili çözüm olduğunu belirten Şimşek, mesajında şu ifadeleri kullandı: “Türkiye Yüzy-

lir'nin temel felsefesi üç kavramla somutlaşmıştır: İstikrar, güven, sürdürülebilirlik... Önümüzdeki dönemde izleyeceğimiz ekonomi politikamız da bu kavramlar ekseninde şekillenecek,

85 milyon vatandaşımızın ve gelecek nesillerimizin huzur ve güven içinde daha müreffeh yaşamalarını sağlamayı, bireylerin ve bir bütün olarak toplumun mutluluğuna ulaşmasına imkan tanıyacak ekonomik çevreyi inşa etmeyi temel vizyon edinecektir.”

Mehmet Şimşek

BORSA VE DOLAR YÜKSELDİ

PARA Politikası Kurulu'nun faiz kararının ardından piyasalarda hareketlilik yaşandı. Karar öncesinde Borsa İstanbul'da BIST 100 endeksi 5.223 puanda seyrederken; kararın ardından günlük yükseliş yüzde 4'ün üzerine çıktı ve 5.428 puana görüldü. Faiz kararı öncesi 23.54 se-

viyesinde olan dolar kuru 24.63'ü, karar öncesi 25.91 seviyesinde olan Euro kuru ise 27.05'i gördü. Karar öncesi 1461 lira seviyesinde işlem gören gram altın ise sonrasında dolar/TL'deki yükselişin etkisiyle 1524.99 liraya kadar yükselerek tüm zamanların rekorunu kırdı.

İş dünyası faizin yanında istikrar da istiyor

Merkez Bankası'nın faiz kararının ardından iş dünyasında da açıklamalar peş peşe geldi. Kredi süreçlerinin rutine dönmesini bekleyen iş dünyası, finansal istikrara da parantez açtı. Tek çözümün faiz olmadığının altını çizen iş dünyası, yüksek faiz yüksek enflasyon döneminin de sona ermesi gerektiğini paylaştı.

Piyasaların merakla beklediği Merkez Bankası'nın faiz kararı belli oldu. Piyasaların beklentisinin altında kalan faiz kararı sonrasında politika faizi yüzde 15'e çıktı. 27 ay sonra güçlü bir artıştan yana olan ekonomistleri 650 baz puan tatmin etmedi. Durumu değerlendiren birçok ekonomist enflasyonun altındaki artışın yetersiz buldu. İş dünyası da indirim kararında olduğu gibi artış kararından da memnun kaldı.

■ **KREDİ SÜREÇLERİ RUTINE DÖNMELİ: İTO** Başkanı **Şekib Avdagic** "Faiz kararı para politikası refleksimizi güçlendirirken, bize göre şimdi önemli olan bankaların kredi süreçlerinin rutine dönmesi. TCMB'nin politika faizini piyasayı yansıtmak için seviyeye çıkarma kararını, makul ve normal karşılarız. Bununla birlikte faiz, kur, enflasyon üçlüsü ne kadar önemliyse üretim, istihdam ve ihracat üçlüsü de en az o kadar önemlidir, feragat edemeyiz. Parasal sıkılaştırma, üretim bantlarını yavaşlatmamalı. Politika faizi seviyesi, üretim ve ticarete yönelik bir dizi tedbirle desteklenmeli. Merkez Bankası'nın stratejik yatırımları destekleme mesajını da değerli buluyoruz. İnanıyoruz ki ortaya konulacak öngörülebilir, kolay anlaşılır ve esgüdümlü bir politika seti, reel sektörün de önünü açacaktır."

■ **FİNANSAL ÖNGÖRÜ İÇİN ÖNEMLİ BİR MESAJ: İSO** Başkanı **Erdal Bahçevan**: "Sanayiciler olarak çok önemseydiğimiz finansal istikrar, zorlu küresel ekonomik ortamda biz sanayicilere yatırım ve üretimde öngörülebilir bulunma imkanını veren en değerli konudur. Bu nedenle Merkez Bankamız tarafından alınmış olan faiz artırımı kararı, Türkiye ekonomisinin önündeki birçok fırsatları tamamlayıcı unsur olarak gördüğümüz finansal istikrarın oluşmasına ve istikrarlı bir şekilde sürdürülmesine dönük atılmış bir adım olarak görüyoruz. Merkez Bankamızın bugünkü kararını, ülkemizin en acil ekonomik sorunu haline gelen enflasyonla mücadelenin de kararlılıkla sürdürüleceğine yönelik verilen bir mesaj olarak değerlendiriyor ve değerli buluyoruz."

■ **TEK ÇÖZÜM FAİZ DEĞİL: MÜSİAD** Başkanı Mahmut Asmalı: "MÜSİAD olarak; ülkemizin orta ve uzun vadeli mali yükümlülükleri göz önünde bulundurulduğunda, TCMB'nin bugün almış olduğu faiz kararının, fiyat istikrarının sağlanmasında oldukça kritik bir rol oynayacağına inanıyoruz. Bununla birlikte politika faizinin, fiyat istikrarının sağlanmasında tek çözüm olmadığı gerçeği de unutulmamalıdır. Enflasyonla mücadelede topyekün bir politika uygulanması ve para politikasını tamamlayıcı diğer unsurların da hızlı bir şekilde hayata geçirilmesi, piyasaların istahını ve motivasyonunu artıracaktır. İlaveten; politika faizinin seviyesi kadar, para politikasının öngörülebilir ve tutarlı olması da oldukça önemlidir. Bu noktada başta Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Mehmet Şimşek olmak üzere tüm yeni ekonomi yönetiminin, piyasalarla kurmuş oldukları doğru ve sağlıklı iletişim yöntemi, iş dünyası adına oldukça sevindirici ve güven verici olmuştur. MÜSİAD olarak; ekonomi politikalarında planlı ve koordineli biçimde hareket edilen bu dönemde, Türkiye'nin uzun vadeli hedeflerine daha kararlı ve sağlam adımlarla yürütüldüğüne yürekle inanıyoruz."

■ **POLİTİKANIN GEÇİCİ OLMASINI UMUYORUZ: ASKON** Başkanı Orhan Aydın: "Seçimlerden sonra yeni ekonomi kabinesi ile

FOTOGRAF: KARAR

birlikte faiz artış sinyalleri günler öncinden verilerek gerek vatandaş nezdinde ve gerekse piyasalar bu artışa hazır hale getirilmiştir. Bu yönde beklenti oluşmuş, faizlerin ne kadar artışına yönelik tahminler yapılmıştı. Merkez Bankası'nın açıkladığı kararını ASKON olarak enflasyonu baskılamak ve yabancı sermayenin ülkemize çekilmesine yönelik hamlelerden biri olarak değerlendiriyoruz. Faiz artışları kısa vadeli geçici çözümlere yönelik hamledir. Faiz artışı geçmişte olduğu gibi ülke ekonomimize katma değer açısından bir artı getirmeyecektir. Nitekim gelişmiş ülkelerde faiz oranlarını çift hanelerde görmekteyiz. Ülkemizde bu oran zaten yüksek seviyede idi. Emekçiden alan bu sistem üretimde durgunluğa, özellikle özel sektörde yatırımın ve istihdam artışının yavaşlamasına vesile olabilecektir.

Ve yine hazineye ve bankalara da yükü olacaktır. Enflasyonun yüksek seyirlerde olduğu bu atmosferde bu politikanın geçici olmasını umuyor, ülke ekonomimize patinaj yaptıracak bu politikaların yerine kalıcı, sürdürülebilir, nitelikli, katma değerli projelere odaklanarak alın terinin öncelenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ha keza bu bağlamda faiz artırmadan yapılacak reformlar ile güven ekonomisinin tesisi, öngörülebilirlik ve alın terinin finansı erişiminin sağlandığı bir ortamında gerçekleştirilebileceği kanaati içerisindeyiz.

■ **FAİZ VE ENFLASYON KISKACINDAN KURTULACAGIZ: ATO** Başkanı Gürsel Baran: "Para Politikası Kurulu'nun faiz kararını sosyal medya hesabından yaptığı paylaşım değerlendirildi. Baran "Merkez Bankası Para Politikası Kurulu'nun politika faizine ilişkin karar finansal istikrarı sağlama yolunda atılmış bir adımdır. Küresel ekonominin çeşitli sancılardan geçtiği, savaş ve salgının etkilerinin devam

ettiği ve Yeşil Mutabakat nedeniyle bir dizi dönüşüme hazırlanmamız gereken süreçte, ekonomik istikrarın sağlanması ve büyümenin devamı çok önemli. Bu süreçte yapısal reformların hayata geçirilmesi ve yatırım ortamının korunması amacıyla reel sektörün desteklenmesi gerektiği kanaatindeyiz. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, Hazine ve Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek'in yönetiminde atılacak adımlarla, ülkemizin faiz ve enflasyon kısılcından ilanihaye kurtulacağına ve üretim, istihdam ve ihracata dayalı büyümenin devamının sağlanacağına inanıyoruz."

■ **OLAĞAN ÜSTÜ KOŞULLARDA ATILMIŞ BİR ADIM: İSTİB** Başkanı **Ali Kopuz**: "Bu parasal sıkılaştırma adımını olağanüstü koşullarda atılmış bir adım olarak değerlendiriyor, fiyat istikrarındaki bozulma sebebiyle ortaya çıkan olumsuzluğu ortadan kaldırmaya yönelik olduğunu düşünüyoruz." - EKONOMİ SERVİSİ

İSO MECLİSİ'NİN HAZİRAN AYI OLAĞAN TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİ

ÖNCELİĞİMİZ ÜRETİMDE VERİMLİLİK ARTIŞI

İSO
Yönetim
Kurulu
Başkanı
Erdal
Bahçivan

Çağlar ÇAĞATAY

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin haziran ayı olağan toplantısı, "Yeni Çağın Sanayisine Odaklı Bir Dönüşüm ve Üretimde Verimlilik Artışı İçin Önceliklerimiz" ana gündemi ile gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır konuk olarak katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Bahçivan, son dönemde küresel rekabetin yarı-iletkenler, elektrikli araç ve bataryalar başta olmak üzere yüksek teknoloji içerikli bir dizi üründe yoğunlaştığını ve giderek daha karmaşık hale geldiğini söyledi.

EMLAK SANAYİ MODELİ HAYATA GEÇİRİLMELİ

İstanbul'un sanayi sektöründe açık farkla çok gelişmiş lider şehir olduğunun altını çizen Bahçivan, şunları söyledi: "Nitelikli iş gücü oranının yüksek olması, altyapı olanakları, global lojistik ve pazar imkânları İstanbul'u sanayi yatırımları açısından hâlâ önemli ve çekici kılmakta. Bununla birlikte, başta

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "İSO'nun uygun devlet arazilerini özel sektöre uzun süreli kiralama yöntemiyle tahsis edilmesini sağlayacak "Emlak Sanayi" modeli hayata geçirilmelidir" dedi

İstanbul olmak üzere, ülkemizde, yeni yatırımlar için özellikle batı bölgelerimizde çok ciddi bir arazi sıkıntısı yaşanmakta, yeni yatırımlar için oluşan maliyetlerde en büyük kalemlerden birisini de arazi maliyeti oluşturmaktadır. Çözüm olarak İSO'nun uygun devlet arazilerini özel sektöre uzun süreli kiralama yöntemiyle tahsis edilmesini sağlayacak "Emlak Sanayi" modeli hayata geçirilmelidir."

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ise şunları söyledi: "Sanayi sektörümüz, ülke kalkınmasının lokomotifidir. İmalat sanayininin, ülkemizin ortalama büyümesinden daha hızlı büyümesini sağlamasını hedefliyoruz. Özellikle yüksek teknoloji üretimimiz, sanayinin genel ortalamasının da üzerinde büyüyor. Yüksek teknoloji ihracatımız geçen yıl 7,5 milyar dolar idi. Bu yıl bu rakamın 10 milyar dolar olmasını hedefliyoruz. Bunun için ülkemizde kendi teknoloji girişimlerimiz için 100'e yakın kuluçka programımız var. Savunma sanayindeki başarılarımızı sivil alanlarda da yaygınlaştıracız. Milli Teknoloji Hamlesi ile ülkemizin dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisinden biri olmasını istiyoruz."

MERKEZ BANKASI FAİZİ YÜZDE 15'E YÜKSELTTİ

Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu, 27 aylık aranın ardından ilk kez politika faizinde artışa gitti Kurul, politika faizini 650 baz puanlık rekor artışla yüzde 15'e yükseltti ancak oran piyasa beklentilerinin çok altında kaldı

Açıklamada, faiz artışının kademeli olarak devam edeceğine işaret edilerek "Enflasyon görünümünde belirgin iyileşme sağlanana kadar parasal sıkılaştırma gerektiği zamanında ve gerektiği ölçüde kademeli olarak güçlendirilecektir." denildi.

İSTİKRAR SAĞLANACAK

Açıklamada ayrıca, eski dönemdeki bankacılık düzenlemelerinin kademeli olarak kaldınacağı mesajı verilerek "Kurul, mevcut mikro ve makroihtiyati çerçeveyi, piyasa mekanizmalarının işlevselliğini artıracak ve makro finansal istikrarı güçlendirecek şekilde sadeleştirecektir. Sadeleşme süreci, etki analizleri yapılarak kademeli olacaktır" denildi. Karar öncesinde 23,49'a kadar gerileyen dolar/TL, karar sonrasında 23,67'ye görüldü. Karar öncesinde 25,71'e kadar gerileyen Euro/TL ise karar sonrası 26,07'ye kadar yükseldi. Karar sonrasında Borsa İstanbul'da BIST 100 endeksi de yüzde 2'nin

üzerinde artıda seyrediyor.

Banka en son 19 Mart 2021 tarihinde Naci Ağbal'ın başkanlığı döneminde faiz artırmış, iki gün sonra da Cumhurbaşkanı Kararı ile Ağbal'ın görevine son verilmişti. Ağbal'ın yerine atanan Şahap Kavcıoğlu döneminde toplamda 1050 baz puanlık faiz indirimi yapılmış, bu dönemde dolar kuru 7,28'den 23,63'e kadar, resmi tüketici enflasyonu da yüzde 15'ten yüzde 85'e kadar yükselmiş, sonrasında Mayıs 2023'te yüzde 39'a kadar gerilemişti

İŞ DÜNYASINDAN FAİZ ARTIŞI KARARINA DESTEK

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın, Hafize Gaye Erkan başkanlığında toplanan Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK)'nin almış olduğu kararları değerlendirdi. ASKON Genel Başkanı Aydın konuya ilişkin şunları ifade etti; Seçimlerden sonra yeni ekono-

mi kabinesi ile birlikte faiz artış sinyalleri günler öncesinden verilerek, gerek vatandaş nezdinde ve gerekse piyasalar bu artışa hazır hale getirilmişti. Bu yönde beklenti oluşmuş, faizlerin ne kadar artacağına yönelik tahminler yapılır olmuştu. 6.5 baz puan artış ile yüzde 15'e çıkartılmasına yönelik alınan bu karar ile beklentinin gerçekleşmiş olduğunu gördük.

İSO Başkanı: Her çabayı destekliyoruz

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçevan**, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) faiz kararına ilişkin, "Finansal istikrarın oluşmasına ve istikrarlı bir şekilde sürdürülmesine dönük atılmış bir adım olarak görüyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

İTO Başkanı: Para politikası refleksi güçlendi

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı **Şekip Aydın**, ise Merkez'in faiz kararının para politikası refleksini güçlendirdiğini belirterek, "Bize göre şimdi önemli olan bankaların kredi süreçlerinin rutine dönmesi" ifadesini kullandı.

MÜSİAD: Fiyat istikrarında kritik rol oynayacak

MÜSİAD Genel Başkanı **Mahmut Asmalı** da Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) faiz kararına ilişkin, "Faiz kararının, fiyat istikrarının sağlanmasında oldukça

kritik bir rol oynayacağına inanıyoruz" ifadesini kullandı.

ATO Başkanı: Güvenimiz tam

Küresel ekonominin çeşitli sancılardan geçtiği, savaş ve salgının etkilerinin devam ettiği ve Yeşil Mutabakat nedeniyle bir dizi dönüşüm hazırlanmamız gereken süreçte, ekonomik istikrarın sağlanması ve büyümenin devamı için çok önemli.

MERKEZ BANKASI'NIN FAİZ ARTIRMA KARARINA SEKTÖR TEMSİLCİLERİNDEN FARKLI YORUMLAR GELDİ

İş dünyasından finansal istikrar ve finansmana erişim kolaylığı vurgusu

DEİK Başkanı Nail Olpak: FAİZ ORANLARINDA SADELEŞME VE YAKINSAMA SAĞLANMALI

TCMB Para Politikası Kurulu'nun yüzde 8,5 olan politika faizi oranını yüzde 15'e yükselterek, para politikasında sıkılaştırma yönünde bir adım atmasını ve önümüzdeki dönemde de para politikasının etkinliğini artırmaya yönelik adımların atılacağını açıklamasını önemli buluyoruz. Ayrıca, kararın öncesinde kurulan iletişime paralel alınmasını da öngörülebilirlik adına değerli görüyoruz. İş dünyası olarak beklentimiz, öngörülebilirlik ana prensibi çerçevesinde, fiyat ve finansal istikrarı sağlamaya yönelik adımlar atılırken, büyümenin de dengelenmesi ve faiz oranlarında hem sadeleşme hem de yakınsamanın sağlanmasıdır.

Gerek Merkez Bankası gerekse ekonomi yönetiminin uygulayacağı bütüncül politikaların, koordineli ve uyumlu bir şekilde, iletişim ve işiştir kanalları açık tutularak, öngörülebilir bir şekilde uygulanması ve güvenin sağlanmasıyla, sorunlarımızın bir süreç dahilinde çözülebileceğine inanıyoruz.

İTO Başkanı Şekib Avdagiç: ŞİMDİ ÖNEMLİ OLAN KREDİ SÜREÇLERİNİN RUTİNİNE DÖNMESİ

Faiz kararını para politikası refleksimizi güçlendirirken, bize göre şimdi önemli olan bankaların kredi süreçlerinin rutinine dönmesi. TCMB'nin politika faizini piyasayı yansıtacak bir seviyeye çıkarma kararı, makul ve normal karşılıyor. Bununla birlikte faiz, kur, enflasyon üçlüsü ne kadar önemliyse

Merkez Bankası merakla beklenen faiz kararını açıkladı. Politika faizinde 27 ay sonra 'hızlı' bir artış gerçekleşse de faiz artırımı adımı, ağırlıklı piyasa beklentilerinin altında sonuçlandı. İş dünyası ise faiz kararından memnun olmakla birlikte finansal istikrar ve finansmana erişimin önemini vurguladı.

üretim, istihdam ve ihracat üçlüsü de en az o kadar önemlidir, feragat edemeyiz. Parasal sıkılaştırma, üretim bantlarını yavaşlatmamalı. Politika faizi seviyesi, üretim ve ticarete yönelik bir dizi tedbirle desteklenmeli. Merkez Bankası'nın stratejik yatırımları destekleme mesajını da değerli buluyoruz. İnanıyoruz ki ortaya konulacak öngörülebilir, kolay anlaşılır ve eşgüdümlü bir politika seti, reel sektörün de önünü açacaktır.

MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmalı: POLİTİKA FAİZİ, FİYAT İSTİKRARININ TEK ÇÖZÜMÜ DEĞİL

Politika faizinin, fiyat istikrarının sağlanmasında tek çözüm olmadığı gerçeği unutulmamalıdır. Enflasyonla mücadelede topyekûn bir politika uygulanması ve para politikasını tamamlayıcı diğer unsurların da hızlı bir şekilde hayata geçirilmesi, piyasaların istihdam ve motivasyonunu artıracaktır. İlaveten; politika faizinin öngörülebilir ve tutarlı olması da oldukça önemlidir. Bu noktada başta Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Mehmet Şimşek olmak üzere tüm yeni ekonomi yönetiminin, piyasaları kurmuş oldukları doğru ve sağlıklı iletişim yöntemi, iş dünyası adına oldukça sevindirici ve güven verici olmuştur. Ekonomi politikalarında planlı ve koordineli biçimde hareket edilen bu dönemde, Türkiye'nin uzun vadeli hedeflerine daha kararlı

ve sağlam adımlarla yürüdüğüne yürekte inanıyoruz.

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan: FİNANSAL İSTİKRARIN OLUŞMASINDA ÖNEMLİ BİR ADIM

Sanayiciler olarak çok önemseydiğimiz finansal istikrar, zorlu küresel ekonomik ortamda da sanayicilere yatırım ve üretimde öngörülebilirlik bulunma imkânını veren değerli konudur. Bu nedenle bugün Merkez Bankamız tarafından alınmış olan faiz artırımı kararı, Türkiye ekonomisinin önündeki birçok fırsatları tamamlayıcı unsur olarak gördüğümüz finansal istikrarın oluşmasına ve istikrarlı bir şekilde sürdürülmesine dönük atılmış bir adım olarak görüyoruz. Merkez Bankamızın bugünkü kararını, ülkemizin en acil ekonomik sorunu haline gelen enflasyonla mücadelenin de kararlılıkla sürdürüleceğine yönelik verilen bir mesaj olarak değerlendiriyor ve değerli buluyoruz.

ASKON Başkanı Orhan Aydın: FAİZ ARTIŞI PATİNAJ YAPTIRIR, UMARIZ GEÇİCİ OLUR

Merkez Bankası'nın açıkladığı olduğu karar ASKON olarak enflasyonu baskılamak ve yabancı sermayenin ülkemize çekilmesine yönelik hamlelerden biri olarak değerlendiriyoruz. Faiz artışları kısa vadeli geçici çözümlere yönelik hamledir. Faiz artışı geçmiştir

olduğu gibi ülke ekonomimize katma değer açısından bir artı getirmeyecektir. Nitelikli gelişmiş ülkelerde faiz oranlarını çift hanelerde görmekteyiz. Ülkemizde bu oran zaten yüksek seviyede idi. Emekçiden alan bu sistem üretimde durgunluğa, özellikle özel sektörde yatırımın ve istihdam artışının yavaşlamasına vesile olabilecektir. Ve yine hazineye ve bankalara da yükü olacaktır. Enflasyonun yüksek seyirlerde olduğu bu atmosferde bu politikanın geçici olması umuyor, ülke ekonomimize patinaj yapacağını bu politikaların yerine kalıcı, sürdürülebilir, nitelikli, katma değerli projelere odaklanarak alın terinin öncelenmesi gerektiğini düşünmüyoruz. Ha keza bu bağlamda faiz artırmadan da yapılacak reformlar ile güven ekonomisinin tesisi, öngörülebilirlik ve alın terinin finansal erişiminin sağlandığı bir ortamda gerçekleştirilebileceği kanaati içerisindeyiz.

ATO Başkanı Gürsel Baran: FİNANSAL İSTİKRARI SAĞLAMA ADIMI

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu'nun politika faizine ilişkin kararı finansal istikrar sağlama yolunda atılmış bir adımdır. Küresel ekonominin çeşitli sancılardan geçtiği, savaş ve salgın etkilerinin devam ettiği ve Yeşil Mutabakat nedeniyle bir dizi dönüşüme hazırlanmamız gereken süreçte, ekonomik istikrarın sağlanması ve

büyümenin devamı çok önemli. Bu süreçte yapısal reformların hayata geçirilmesi ve yatırım ortamının korunması amacıyla reel sektörün desteklenmesi gerektiği kanaatindeyiz. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Hazine ve Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek'in yönetiminde atılacak adımlarla, ülkemizin faiz ve enflasyon kısıcından ilanihaye kurtulacağına ve üretim, istihdam ve ihracata dayalı büyümenin devamının sağlanacağına inanıyoruz. Genç ve dinamik nüfusumuz, gelişmeye açık üretim yapımız ve ihracat hevesimizle Türkiye ekonomisinin geleceğine güvenimiz tamdır.

TÜGİAD Başkanı Gürkan YILDIRIM: FİNANSMANA ERİŞİMİN SAĞLANMASI HAYATİ ÖNEMEDE

Her ne kadar söz konusu faiz artışı piyasa beklentilerinin altında bir oranda olsa da Merkez Bankası'nın faiz artışı yaparak piyasalara verdiği sinyal etkisinin oldukça önemli olduğunu düşünüyoruz. Ayrıca karar metninde vurgulanan "parasal sıkılaştırma sürecinin başlaması" şeklindeki ifadede önümüzdeki aylarda faiz artışlarının devam edeceğine ilişkin verilen mesajın da piyasalar üzerinde olumlu etkisi olacağını değerlendiriyoruz. İş dünyası olarak bir an önce bir yandan fiyat istikrar ve finansal istikrarın tesisi diğer yandan da bankacılık sektörüne yönelik uygulanan regülasyonlar

neticesinde durma noktasına gelen kredi kanalının yeniden açılması konusunun önemini bir kere daha vurgulamak istiyoruz. Bankalarla olan ilişkilerimizde bizlere zorlayan regülasyonların sadeleştirilmesi konusu en az finansmana erişim ve finansman maliyeti kadar önemli bir konudur. Bankaların davranışında değişiklik beklemiyoruz

TMB Başkanı Erdal Eren: BANKALARIN DAVRANIŞINDA DEĞİŞİKLİK BEKLEMİYORUZ

Politika faizindeki artış, ekonomi politikalarında değişim anlamında önemli. Reel faizler hala bu oranın üstünde. Ama ekonominin geneli ile ilgili bir değişiklik olması önemli. Bankaların davranış açısından henüz bir değişiklik beklemiyoruz. Uygulanan faize etkisi bakımından da henüz oralarda değil.

GAPAS Başkanı İsmail Özcan: GAYRİMENKUL YATIRIMCISI SEKTÖRDE KALACAK

Mevduat faizleri hala gayrimenkulden gelen değer artışının gerisinde. Bu da gayrimenkul yatırımcısının sektörde kalmasını sağlayacak. Mevduat tarafına kayacağına düşünmüyorum. Ancak dolar ve Euro'da yatırımı olan finansal yatırımcı belki dövizden çıkıp mevduata gidebilir. Bankaların yeniden mortgage kredi musluklarının açması, enflasyonun düşmesi ve uzun vadeli kredi bulunması mümkün olacak. Ancak şu anda bildiğimiz kadarıyla yurtdışından uzun vadeli sendikasyon kredisi sağlayan banka yok.

ÖNERİ - YORUM Şeref Oğuz seref.oguz@nbe.com.tr

Yeni çağın **sanayisi**; birlikte başarıma modeli

Istanbul Sanayi Odası'nın olağan meclis toplantısının konusu; **Sanayi** ve Teknoloji Bakanı **Mehmet Fatih Kacır** idi. Başkan **Erdal Bahçivan**, bakanlık ile **ISO** arasındaki samimi diyalogun pekiştirilmesi halinde ileri boyutlarda işbirliğine dikkate çekiyor; "yeni çağın **sanayisine** dönük bir değişim için 'birlikte başarmak' modeli kurmalıyız."

Nitekim **Milli Teknoloji Hamlesi** de ancak böylesi işbirlikleriyle mümkün olabilecek. **Toplumsal refah** artışı ve **sürdürülebilir ekonomik kalkınma** için ihtiyaç duyulan **küresel rekabet gücü**, ekonomik ve teknolojik bağım-

sızlık, **katma değerli üretim** ve kritik teknolojilerde atılım; ancak **birlikte** başarılabilir.

PARADİGMA DEĞİŞİMİ ŞART

ISO, 360 oda arasında gerek projeleri, gerek etkinlikleriyle adeta **sanayinin entelektüel platformu** durumunda... Bakan Kacır da zaten İstanbul'un **sanayideki** hayati rolüne dikkat çektiği konuşmasında, geleceğe yönelik umutları gerçek kılmak için yöntem ve **paradigma değişikliğine** vurgu yapıyordu.

Bakan Kacır'ın **Ar-Ge** faaliyetlerine dair sözleri; yeni çağın **sanayisine** dönük değişimin başla-

dığını gösteriyor. **1500 Ar-Ge** ve tasarım merkezi, **69 bin** tamamlanan, **17 bin** devam eden inovatif proje, **221 bin Ar-Ge** çalışması, **98** teknopark, **80** kuluçka merkezi ve **7,4 milyar \$'lık** yüksek teknoloji ihracatı.

İKİ SORU İKİ CEVAP**Milli hasılamız içinde**

sanayimizin payı artıyor mu? Bundan 20 yıl önce **%20,1** düzeyindeki pay bugün **%27,1**'e yükselmiş durumda. İmalat **sanayi** ise ana taşıyıcı ve 20 yıl içinde **%16,9**'dan **%22,1** düzeyine tırmanmış... Türkiye, üretmek ve ürettiğini satmak zorunda olan, **sanayisi**, Çin'den

İtalya'ya **dek belirgin düzeyin üzerine tırmanmış** bir ülke.

Yüksek teknolojiye geçişte durumumuz nedir?

ISO da gerek **Erdal Bahçivan**'ı ve gerek **Bakan Kacır**'ı dinlerken en fazla kafamı kurcalayan, **yüksek teknoloji**deki performansımız oldu. **Kacır**; yüksek teknoloji üretiminin, **sanayi** genel ortalamasının **üzerindeki seyrine** dikkat çekiyor. Ancak dünya ihracat pazarındaki payımızın son **20 yılda 2 katına** çıkması yetmiyor, katma değerli ürünlerle **kilogram fiyatı** da en az **2-3 \$** düzeyine çıkarmalıyız.

not**TÜRK SANAYİSİ DÜNYA PAZARLARINDA TIRMANMA ŞERİDİNDE**

Sanayi, bir şeyden çok üretmek demektir. Ancak çağdaş yorumu; **o şeyi üretirken gezegeni korumak, daha çok katma değer üretmek ve insani değerleri yücelterek bu işi yapmak** demektir. **ISO** nun projeleri ile **bakanlığın** plan ve hedefleri arasındaki **paralellik**, daha güçlü **sanayi** umudunu sunuyor. Mısır üretim alanında askeri insansız hava aracında **dünya birincisi**, güneş paneli, ticari araç, demir-çelik, düz cam ve çimentoda **Avrupa birincisiyiz**. İhracat faslında ise otomotivde **31,5 milyar \$**, kimyada **29,7 milyar \$** ve makinede **25,3 milyar \$'lık** kabiliyetimiz söz konusu... **Mehmet Fatih Kacır**'ın sunumunda iddialı hedefler, **ISO** meclis üyeleri kadar

bizim de dikkatimize takıldı. **Lider Milli Teknoloji** girişimlerine bakıyoruz; **5G haberleşme teknolojileri**, Batarya, **Güneş Enerjisi teknolojileri**, Rüzgar Türbinleri, **Yüksek Hızlı Tren**, Uçan Akıllı Mobilite, **Biyoteknolojik ilaçlar**, Akıllı Tıbbi Cihazlar, **Endüstriyel Robotlar**, Yeni Nesil Uydu Girişimi, **Teknolojik Gıda Girişimi** ve Finansal teknolojiler... Her biri ülkenin **katma değer hamlesi** için önemli adımlar... Yeni bakan, **kadrosu** ile bunları **gerçekleştirme iddiasını** paylaştı bizimle. Burada beklentim; önemliler arasından önceliklerin belirlenmesidir. Zira endüstriyel hayat da önemliler arasından önceliklerle yaşanabilir ancak...

Faiz artırım döngüsü başladı sırada reformlar var

Parasal sıkılaştırma sürecinin başlaması ile para politikasının etkinliği artacak

Merkez Bankası, yeni Başkan Gaye Erkan'ın yönetiminde yapılan ilk Para Politikası Toplantısı'nda politika faizini 650 baz puan artırarak %15'e yükseltti. 27 ay sonra ilk kez faiz artıran Merkez Bankası tarihinin en yüksek faiz artışı yapmış olsa da artış oranı piyasa beklentilerinin altında kaldı. Banka ayrıca faiz artırım döngüsünün başladığı mesajını verdi.

Birol BOZKURT
birol.bozkurt@dunya.com

Son yılların en çok merak edilen Merkez Bankası, Para Politikası Kurulu (PPK), toplantısı dün yeni Başkan Hafize Gaye Erkan başkanlığında gerçekleştirildi. 650 baz puanlık rekor faiz artırımına karar verilen toplantıda banka politika faizini yüzde 8,5'ten yüzde 15'e yükseltti. Verdiği mesajlarla da dikkat çeken Merkez Bankası'nın kararı sonrası borsada alımlar hızlanırken, dolar kuru da ilk defa 24 seviyesini geçerek yeni bir rekor kırdı. Gram altın da 1.500 TL'ye geçerek rekorunu yeniledi. Piyasada beklentiler faizlerin en az yüzde 20'ye çıkarılması yönündeydi. Faiz artışı piyasa beklentilerini karşılamasa da verilen mesajlar karşılık bulmuş benziyor.

Faiz kararı sonrası sosyal medya hesabından açıklama yapan Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "Türkiye Yüzyılı'nın temel felsefesi üç kavramla somutlaşmıştır: 'İstikrar, güven, sürdürülebilir-

lik" dedi. Ekonomistler ise yatırımcı beklentilerinin tam karşılanmadığını ancak verilen mesajlarla sonraki toplantılarda alınacak aksiyonların ve atılacak yeni adımların takipçisi olunacağını tahmin edildiğini söylüyor. İş dünyasından da faiz kararına karışık tepkiler geliyor. **ISO Başkan Erdal Bahçivan**, alınan faiz kararının finansal istikrar için atılmış önemli bir adım olduğunu söylüyor. ASKON Başkan Orhan Aydın, "Faiz artışı geçmişte olduğu gibi ülke ekonomimize katma değer açısından bir artı getirmeyecektir" diye konuştu. İstanbul Tüccarlar Kulübü Başkanı İlker Önel de "Reel sektör açısından kredi maliyetlerini olumsuz etkileyecek olmasına rağmen, rasyonel politikalara dönmüş anlamında finansal istikrarı sağlamaya yönelik bir adım olarak olumlu buluyorum" dedi.

Faiz kararı sonrası borsada hareketlilik başladı

Güne yüzde 0,26 yükselişle 5 bin 200 puandan başlayan Borsa İstanbul, faiz kararı öncesinde 5 bin 223 puandaydı. Faiz beklentilerinin altında artırılamasına ilk tepki olarak düşüş yaşansa da bu durum çok kısa sürdü ve endeks hızla toparlandı. Faiz kararı metninde verilen mesajların güçlü olması ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in verdiği mesajların olumlu bulunmasıyla yükseli-

şine devam eden endeks günü yüzde 4,65 artışla 5 bin 428 puandan tamamlandı.

Mehmet Şimşek'ten istikrar ve güven vurgusu

Faiz kararı sonrası sosyal medya hesabı üzerinden açıklama yapan Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "Paramızın istikrarlı ve güvenli olması, dolarizasyon belasından kurtulmak için en etkili çözümdür" dedi.

Refah ve kalkınma için sürdürülebilir büyüme vazgeçilmez önkoşul olduğunu söyleyen Şimşek, "Yatırım ve istihdam kararları için en önemli belirleyici etken öngörülebilirliktir. Öngörülebilirliği sağlayacak olan ise güvendir. Güven, ancak kurala göre politikalar uygulanarak temin edilebilir. Piyasa ekonomisi, serbest kambiyo rejimi, dışa açık ekonomi ilkelerine dayalı politika çerçevesi Türkiye'ye çok ciddi miktarda sermaye akımı sağlayacaktır" ifadelerini kullandı.

"Alınan kararlar piyasa beklentilerinin gerisinde"

PPK'nın bu toplantısında alacağı iki aksiyona konsantre olduğuna dikkat çeken **TOBB ETÜ Öğretim Üyesi Dr. Cahit Sönmez**, "Malum bir süredir politika faiz oranı etkin kullanılmadığı için parasal artırım mekanizması sağlıklı çalışmıyordu. Hem parasal artırım mekanizmasının sağlıklı çalışması ve buzlan fiyatlamaya davranışlarının iyileştirilmesi için önden yüklemeli kayda değer faiz artışı gerekliydi ancak PPK kademeli artışı tercih etti. Bunun yanı sıra iletişim tarafında parasal sıkılaştırma süreci-

nin bağlatıldığı ve zaman içinde sıkılaştırmanın kademeli olarak güçlendirileceği mesajı vermesi önemliydi. Ayrıca bir noktaya vargu yapmak isterim bir önceki dönemde 200 civarında alınan makro ihtiyacı tedbirlerle ilgili sadeleşmeye yönelik adımlar atılması da taahhüt edilmiş. Piyasa beklentilerinin gerisinde kalan kararlar tam olduk, dolayısıyla piyasa aktörleri bir süre daha temkinli duruşlarını koruyacaklar ve PPK'nın en az birkaç toplantısını daha bekleyeceklerdir" diye konuştu.

Ekonomistlerden faiz değerlendirmesi

Faiz kararını sosyal medya hesabı üzerinden değerlendiren ekonomistler beklentilerin karşılanmadığına dikkat çekiyor. Ekonomist Mahfi Eğilmez, "TCMB politika faizini %15'e çıkardı. An itibarıyla ikinci senaryodayız. Faiz artışı yapısal reformlar izlemese ikinci senaryoda kalırız ve ekonomiyi toparlamak mümkün olmaz" dedi. Prof.Dr.Serap Durusoy ise "Metin her ne kadar enflasyonla başlama da gerektiği ve gerektiği kadar artış ifadesi ile cari dengeyi iyileştirmek için stratejik yatırımlar desteklenmeye devam edilecek açıklaması İleriye dönük beklentileri olumsuz etkileyecek. Her toplantıda faiz artışı olmayacak gibi" dedi. Prof. Hayri Kozanoğlu da "Yabancılar PPK metninden duruma hakim, sorunları doğru saptayan bir Merkez Bankası izlenimi edinirler. Ama yoğun giriş yapmak için faizlerin daha da yükselmesini, karışık regülasyonların sadeleştirilmesini beklerler" ifadelerini kullandı.

İŞ DÜNYASI FAİZ ARTIŞINA NE DEDİ?

DEİK Başkanı Nail Olpak **"SORUNLARIMIZIN ÇÖZÜLECEĞİNE İNANIYORUZ"**
Politika faizinin, fiyat istikrarı ve finansal istikrarı olumlu tesir edeceği şekilde artırılmasının, üretim ve büyümedeki muhtemel yan etkilerinin minimize edilmesi ümit ediyoruz. Gerek Merkez Bankası gerekse ekonomi yönetiminin uygulayacağı bütüncül politikaların, koordineli ve uyumlu bir şekilde, iktisadî ve istihdam kanalları açık tutularak, öngörülebilir bir şekilde uygulanması ve güvenin sağlanmasıyla, sorunlarımızın bir süreç dahilinde çözülebileceğine inanıyoruz.

ATO Başkanı Gürsel Baran **"Reel sektörün DESTEKLENMESİ GEREKTİĞİ KANAATİNDEYİZ"**
Küresel ekonominin çeşitli sancılardan geçtiği, savaş ve salgının etkilerinin devam ettiği ve Yeşil Mutabakat nedeniyle bir dizi dönüşüme hazırlanmamız gereken süreçte, ekonomik istikrarın sağlanması ve büyümenin devamı çok önemli. Bu süreçte yapısal reformların hayata geçilmesi ve yatırım ortamının korunması amacıyla reel sektörün desteklenmesi gerektiği dinamik nüfusumuz, gelişmeye açık üretim

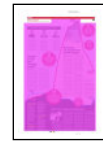
yapımız ve ihracat hevesimizle Türkiye ekonomisinin geleceğine güvenimiz tamdır.

ISO Başkanı Erdal Bahçivan "FİNANSAL İSTİKRAR İÇİN ATILMIŞ ÖNEMLİ BİR ADIM"
Sanayiciler olarak çok önemsedğimiz finansal istikrar, en değerli konudur. Küresel dünyada finansal istikrarın daha dikkatle sürdürülmesi gereken bir dönemden geçerken, Merkez Bankamızın bunu sağlamaya yönelik her çabasına ISO olarak desteklediğimizi özellikle belirtmek isterim. O nedenle alınmış olan karar, Türkiye ekonomisinin

önündeki birçok fırsatları tamamlayıcı unsur olarak gördüğümüz finansal istikrarın oluşmasına ve istikrarlı bir şekilde sürdürülmesine dönük atılmış bir adım olarak görüyoruz. Merkez Bankamızın bugünkü kararını, ülkemizin en acil ekonomik sorunu haline gelen enflasyonla mücadelenin de kararlılıkla sürdürülmesine yönelik verilen bir mesaj olarak değerlendiriyor ve değerli buluyoruz.

ASKON Genel Başkanı Orhan Aydın **"FAİZ ARTIŞI PATİNAJA YAPTIRILMAYAN GEÇİCİLİK"**
Merkez Bankası'nın

açıkladığı olduğu karar ASKON olarak enflasyonla baskılamak ve yabancı sermayenin ülkemize çekilmesine yönelik hamlelerden biri olarak değerlendiriyoruz. Faiz artışı kısa vadeli geçici çözümlere yönelik hamledir. Faiz artışı geçmişte olduğu gibi ülke ekonomimize katma değer açısından bir artı getirmeyecektir. Nitekim gelişmiş ülkelerde faiz oranlarını çift hanelerde görmekteyiz. Ülkemizde bu oran zaten yüksek seviyede idi. Emekçilerin alan bu sistem üretimde durunluğa, özellikle özel sektörde yatırım ve istihdam artışının yavaşlamasına vesile olabilecektir.

DÜNYA YAZARLARINA DİYOR?

EMRAH LAFCI

Tarihin en yüksek faiz artışı. Her ne kadar enflasyon dikkate alındığında yeterli olmasa da bir başlangıç olması açısından olumlu karşıyorum. PPK metninde de bunun bir sıkılaştırma sürecinin başlangıcı olduğu yazılı. Bu da olumlu. Cari açık vurgusu yapılmış. Bu konuya Merkez Bankası'nın girmemesi gerektiğini düşünüyorum.

VOLKAN DÜKKANCIK

Faiz artırımının yanında, mevcut mikro ve makroihtiyati çerçeveyi, piyasa mekanizmalarının işlevselliğini artıracak ve makro finansal istikrarı güçlendirecek şekilde sadeleştirileceğinin belirlenmesi de önümüzdeki günlerde bankalar üzerinde zorlayıcı regülasyonların kademeli olarak azaltılacağına işaret ediyor.

DR. BERTAN KAYA

Dr. Bertan Kaya: İlmli ve süreklilik arz edecek bir faiz süreci bekliyordum, öyle oldu. Neden? Çünkü ekonomik denge eskisi gibi az sayıda parametreye bağlı değil. KKM gibi bir seçim ekonomisi balonu var, istihdam ve büyüme riskleri var, enflasyonist talebin hızı kesilmesi riski var, dengeler çok kırılmış.

"Yüzde 25-30 faiz olasılığı azaldı"

Merkez Bankası'nın faiz artırımını beklentinin altında kaldığına dikkat çeken İş Portföy Genel Müdür Yardımcısı Nilüfer Sezgin, "Faiz kararının tersine, metin değişiklikleri ve mesajları beklentilerle daha uyumlu. Ancak, nihai olarak faizin nereye ulaşabileceğine ilişkin bir yönlendirme yapılmadı. Mevcut durumda swap fonlamasının vadesi ortalama 40 gün civarında olurken, 1 hafta vadeli ihaleler ile sağlanmaktadır. Faiz artırımıyla birlikte, TCMB'nin bankalara sağladığı 1,3 trilyon TL'lik fonlamasının maliyetinin bir aydan biraz uzun bir süre içerisinde %8,5'tan %15'e yükselmesi söz konusu olacaktır. Regülasyona tabi olan ticari kredi faizleri de bu kararlar bir-

likte yükselecektir. Ancak, mevcut durumda işlevi seçmeye uğramış olan ticari kredi alanında, bir rahatlama getireceğinden bu durumu iktisadi faaliyet ve finansal istikrar açısından şimdilik destekleyici olarak değerlendiriyoruz. Diğer yandan, kredi kartı, kredili mevduat gibi bazı tüketici kredilerinde de regülasyonlar olduğundan faizler politika faizi ile birlikte belirli bir zaman içerisinde yükselecektir. Bunun iç talebin yavaşlatılmasına katkı vererek, cari denge ve döviz talebi üzerinde olumlu etki yaratması söz konusu olabilir. Sonraki toplantılarda faiz artış miktarı ise belirsizliğini korurken, %25-30 bandındaki beklentilerin karşılama olasılığı düşmüş durumdadır" dedi.

MART 2021

%19

MART 2021

%16.19

İTO Başkanı Sekib Avdagic "ÖNEMLİ OLAN KREDİ SÜREÇLERİNİN RUTINE DÖNMESİ"
TCMB'nin politika faizini piyasayı yansıttık bir seviyeye çıkarma kararı, makul ve normal karşıyoruz. Parasal sıkılaştırma, üretim bantlarını yavaşlatmamalı. Politika faizi seviyesi, üretim ve ticarete yönelik bir dizi tedbirle desteklenmeli. Faiz kararı para politikası refleksimizi güdendirenken bize göre şimdiki önemli olan bankaların kredi süreçlerinin rutinine dönmesi.

İstanbul Tüccarlar Kulübü Başkanı İker Önel "RASYONEL POLİTİKALARA DÖNÜŞ İÇİN ÖNEMLİ BİR ADIM"
Reel sektör açısından kredi maliyetlerini olumsuz etkileyecek

olmasına rağmen, rasyonel politikalara dönüş anlamında finansal istikrarı sağlamaya yönelik bir adım olarak olumlu buluyorum. Bankalara yönelik regülasyonlar da esnetilirse finansmana ulaşmada sıkıntılar azalır ve iç piyasada nakit sıkışıklığı bir miktar rahatlamış olur.

TÜGLAD Yönetim Kurulu Başkanı Gürkan Yıldırım, "PIYASALARA OLUMLU ETKİSİ OLACAGINI DÜŞÜNÜYORUZ"
Bankalarla olan ilişkilerimizde bizlere zorlayan regülasyonların sadeleştirilmesi konusu en az finansmana erişim ve finansman maliyeti kadar önemli bir konudur. Bankalarda uygulanan regülasyonlarla durma noktasına gelen kredi kanalının yeniden açılması konusunun önemini vurgulamak istiyoruz.

Yabancı bir anda gelmesini bekleyemeyiz

Piyasadan İçinden
Serdar PAZI

serdar.pazi@dunya.com

Para Politikası Kurulu son haftalarda merakla beklenen ve bolca speküle eden kararını verdi. Faizler geçen hafta yazımızda sizlerle paylaşmış tahmine paralel 650 baz puan artışla %15 düzeyine çekildi, ayrıca önümüzdeki toplantılarda artırımların devamı sinyali

verildi. Dikkat çeken bir diğer husus da metnin muhtemelen bitersek ödülce kısa tutulması. Zira önceki toplantılarda faizler %8.50 düzeyine kadar indirilen ve orada tutan öyeler de başkan ve yeni atanmış bir üye hariç aynı kişilerdi. Takdir edersiniz ki, dünyada da ülkemizde de son aylarda böyle 180 derece görüş değiştirilmesini gerektirecek bir durum gerçekleşmedi. İlk planda dolar kurunun yukarı hareketini sürdürdüğünü görüyoruz. Kısa vadeli olarak faiz artırım döngüsünün devam ettiği bir ortamda yabancı yatırımcının ya da daha doğru bir tabiriyle Türkiye hikayesini or-

ta/uzun vadeli satın almaya hazır yabancı yatırımcının bir anda gelmesini beklememek gerekiyor. Onlar da büyük ölçüde ellerindeki dövizli münken olan en iyi yerden bodurarak ya da swap piyasasında sıkıntı yaşamayacaklarını bilerek TL varlıklara gelme arzusunadalar. Oyun teorisinin diğer kısmında ise son iki yıl içinde giderek endekste daha fazla söz sahibi olan BES fonları ve küçük/orta ölçekli bireysel yatırımcılar var. Onlar da mümkün mertebe yüksek enflasyon ortamında ellerinde alternatif maliyeti yüksek olan pozisyonu daha yukarıdan vermek isteyeceklerdir. Dolayısıyla 2022 yılı genel-

lar 166,5 milyar TL'den 166,7 milyar TL'ye yükseldi.

Yasal öz kaynaklar arttı
Bankacılık sektöründe taahhüt edilenler bir önceki haftaya göre 257 milyar lira artarak 166 milyar 748 milyon liraya yükseldi. Söz konusu taahhüt edilenlerin 143 milyar 553 milyon lirasına özel karşılık ayrıldı. Aynı dönemde bankacılık sistemindeki yasal öz kaynaklar 12 milyar 679 milyon lira artışla 1 trilyon 927 milyar 223 milyon liraya oldu.

EYLÜL 2022
%83.45

ENFLASYON VE FAİZİN 5 YILLIK SEYRİ

FAİZ
ENFLASYON

Net rezerv 1 ay sonra ilk kez pozitif bölgede

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) toplam rezervleri, 16 Haziran haftasında bir önceki haftaya göre 3 milyar 18 milyon dolar artarak 102 milyar 801 milyon dolara yükseldi. TCMB tarafından Haftalık Para ve Banka İstatistikleri yayımlandı. Verilere göre, 16 Haziran itibarıyla Merkez Bankası brüt döviz rezervleri, 2 milyar 993 milyon dolar artışla 60 milyar 783 milyon dolara yükseldi. Brüt döviz rezervleri, 9 Haziran'da 57 milyar 790 milyon dolar seviyesinde bulunuyordu. Söz konusu dönemde altın rezervleri de 25 milyon dolar artarak 41 milyar 993 milyon dolardan, 42 milyar 18 milyon dolara çıktı.

İlk 6 ayda yüzde 26 azaldı
Böylece Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 16 Haziran haftasında bir önceki haftaya kıyasla 3 milyar 18 milyon dolar artışla 99 milyar 783 milyon dolardan 102 milyar 801 milyon dolara yükseldi. 2022'nin sonuna göre brüt rezerv yüzde 20,16, döviz rezervi ise yüzde 26,68 azaldı. Dört haftadır negatif bölgede olan net rezerv, geçen hafta 0,5 milyar dolara çıktı. Swap hariç net rezerv ise eksi 59,9 milyar dolardan eksi 60,5 milyar dolara geriledi.

Bankacılık sektörü kredi hacmi geçen hafta 9,7 trilyon lirayla

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından yayımlanan haftalık bültenine göre, sektörün kredi hacmi 16 Haziran itibarıyla 52 milyar 447 milyon liraya arttı. Söz konusu dönemde toplam kredi hacmi 9 trilyon 635 milyar 198 milyon liradan 9 trilyon 687 milyar 645 milyon liraya yükseldi. Bankacılık sektöründeki toplam mevduat (bankalararası dahil), geçen hafta 315 milyar 750 milyon lira arttı. Söz konusu haftada yüzde 2,9 artan bankacılık sektörü toplam mevduatı, 11 trilyon 263 milyar 14 milyon lira oldu.

KKM'de artış devam etti
Verilere göre, tüketici kredileri tutarı, 16 Haziran itibarıyla Kur Korumalı TL mevduat ve katılma hesapları 2 trilyon 576 milyar TL'den 2 trilyon 628 milyar TL'ye çıktı. Aynı haftada krediler 9 trilyon 635,2 milyar TL'den 9 trilyon 687,6 milyar TL'ye, mevduat 10 trilyon 947,3 milyar TL'den 11 trilyon 263,1 milyar TL'ye yükseldi. Tüketici kredileri 1 trilyon 373,7 milyar TL'ye, bireysel kredi kartları 732,7 milyar TL'den 739 milyar TL'ye çıktı. Taahhüt edilenler

Politika faizi %5 enflasyon hedefine ulaşmayı sağlayacak şekilde belirlenecek

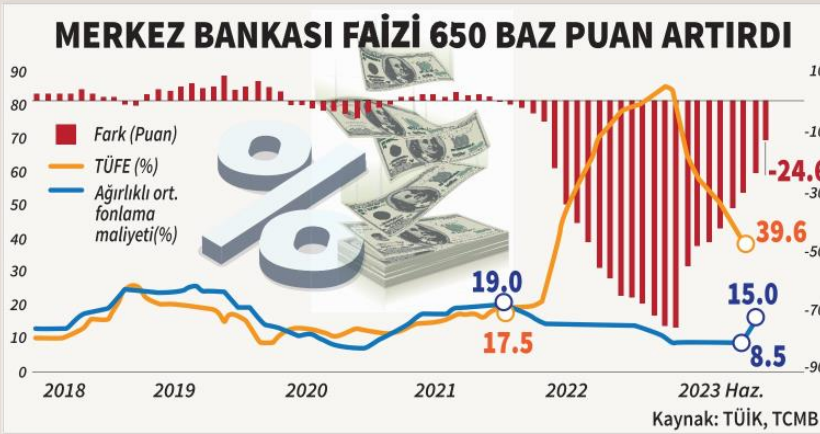
Parasal sıkılaştırma süreci başladı

MAYIS 2023
%39.59MAYIS 2023
%15

İktidarın politikası iflas etti, 'rasyonele dönüş'te ilk adım atıldı

Ekonomide 'nas' bitti

**MERKEZ
BANKASI
FAİZİ
YÜZDE 15'E
ÇIKARDI**

BEKLENTİLERİN ALTINDA KALDI

İKTİDARIN, "nas" ile ilişkilendirip "Faiz sebep, enflasyon sonuç" tezine dayandırdığı ekonomi politikası tarihe karıştı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, politika faizini 650 baz puan artırarak yüzde 8.5'ten yüzde 15'e çıkardı. Faiz artışıyla ilgili tahminler yüzde 12.5-40 arasındaydı.

EKONOMİDE YIKIMI BÜYÜK OLDU

EKONOMİSTLERİN tüm uyarılarına karşın "Bir Müslüman olarak naslar neyi gerektiriyorsa onu yapmaya devam edeceğim. Hüküm bu" denilerek uygulanan politika ekonomide dengeye zarar verdi. Gelir dağılımı bozuldu, çalışanın milli gelirden aldığı pay düştü. Açlık sınırı 2.977 TL'den 10 bin 362 TL'ye çıktı. >>11'de

PIYASALAR BEĞENMEDİ

PIYASALAR, Merkez Bankası'nın faiz oranını yeterli bulmadı. Karar öncesi 23.55 TL seviyesinde olan dolar kuru, 24.82 TL'ye kadar çıktı. Türkiye'nin 5 yıllık risk primi (CDS) 21 baz puan artışla 518 baz puan oldu. Gram altın fiyatları da 1500 TL'yi aştı. >>11'de

'ADALET GELMEDEN EKONOMİ DÜZELMEZ'

- BURCU KÖKSAL (CHP): Adalet gelmeden bu ülkede ekonomiyi düzeltmeniz olanaksız.
- BİLGE YILMAZ (İYİ PARTİ): 'Rasyonele dönüş' sözünün safsata olduğunu gördük.
- AHMET DAVUTOĞLU (GELECEK PARTİSİ): Sayın Erdoğan nas ortada peki siz neredesiniz?
- MAHFİ EÇİLMEZ: Bozduklarınızı düzeltmek için faizi artırmanın dışında çok adım gerek.
- DURMUŞ YILMAZ: U dönüşü, makro çerçevesi olmayan karar olsa olsa safsata olur.

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, politika faizini 6.5 puan artırdı: Yüzde 15

Faizde Erdoğan gölgesi

Yeni faiz artışları konusunda gerektiği “zaman” ve “ölçü”de vurgusu yapan Merkez Bankası, Şahap Kavcıoğlu döneminin “liralama stratejisi”ni ise gündeminden çıkardı.

Yeni Merkez Bankası Başkanı Gaye Erkan başkanlığında, üyeler Taha Çakmak, Mustafa Duman, Elif Haykır Hobikoğlu ve Emrah Şener’le toplanan Para Politikası Kurulu (PPK), faizle ilgili kararını dün açıkladı ve politika faizini yüzde 8.5’ten yüzde 15’e yükseltti. Böylece artışla ilgili yüzde 12.5-40 olan tahminler, düşük seviye tarafında gerçekleşti.

PPK’nin yayımladığı değerlendirme notunda ise hem önceki başkan Şahap Kavcıoğlu dönemindeki politikaların terk edildiği hem de Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan’ın gölgesinin devam ettiği görüldü. Enflasyonla ilgili “Ülkemizde, yakın döneme ilişkin göstergeler enflasyonun ana eğiliminde yükselme işaret etmektedir” ve “Fiyatlama davranışlarındaki bozulmanın enflasyon üzerinde ilave olumsuz etki yapacağı öngörülmektedir” denerek yeni dönemde izlenecek yol şöyle tarif edildi: “Enflasyon görünümünde belirgin iyileşme sağlanana kadar parasal sıkılaştırma gerektiği zamanda

ve gerektiği ölçüde kademeli olarak güçlendirilecektir.” Önceki değerlendirme notlarında sıkça vurgulanan “liralama stratejisi”ne ise bu kez atıf yapılmadı. Ayrıca fiyat istikrarı için cari dengeyi iyileştirecek stratejik yatırımların destekleneceği belirtildi.

Rezervleri eritti

Merkez Bankası’nın temel politikaları yeni başkan Erkan’la değişirken önceki dönemin en önemli etkisi dolar kurunu sabit tutmak için kullanılan rezervlerdeki erimeyle ortaya çıkmıştı. Hatta 2 Haziran haftasında bankanın net uluslararası rezervleri -5.7 milyar dolar olmuştu. Bu rezerv,

Gaye Erkan başkanlığındaki PPK, fiyatlama davranışlarındaki bozulmaya dikkat çekti.

seçim sonrası ortaya çıkan politika değişikliği sinyalleriyle yeniden güçlenmeye başladı ve 16 Haziran haftasıyla 473 milyon dolar artışa geçti. Bu rezerv 2022 sonunda 27.5 milyar dolardı. Yine önceki dönemde temel hedefi fiyat istikrarı uygulamasıyla resmi tüketici enflasyonunu bile yüzde 85.5’e kadar yükseldi. • Ekonomi Servisi

Dolarda yeni zirve 24.63 lirada oluştu

MALİ piyasalar, Merkez Bankası’nın yeni faiz oranını yeterli bulmadı. Karar öncesi 23.55 lira seviyesinde olan dolar kuru, karar sonrası hızla yükselerek 24.63 liraya kadar çıktı. Dolar/TL günü ise 24.40 seviyesinde kapadı. Türkiye’nin 5 yıllık CDS’leri de

beklentilerin altında faiz artırımı nedeniyle önceki günü kapanış seviyesinden 21 baz puan artışla 518 baz puana çıktı. Gram altın fiyatları da 1500 lirayı aşarken Borsa İstanbul 5 bin 153 ile 5 bin 404 puan arasında hareket ederek günü yüzde 4.65 artışla kapattı.

BİRÇOK BAŞKA ADIM ATILMALI

- **Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek:** Ekonomi felsefemizin temeli teşebbüs hürriyeti, piyasa ekonomisi, dışa açık serbest kambiyo rejimi, dalgalı kur sistemi ve enflasyon hedeflemesi modelini ilkeleri tarafından belirlenen çerçeveye dayanmaktadır.
- **Mahfi Eğilmez:** Faizi yanlış belirlerseniz her şeyi bozabilirsiniz ama bozduklarınızı düzeltmek için faizi artırmanın yanında birçok başka adım atmanız lazım.
- **İSO Başkanı Erdal Bahçivan:** Finansal istikrar için atılmış önemli bir adım.
- **Uğur Gürses:** Siyasi direktifle iş yaparlar, ‘gerektiği zaman’ı muğlak bırakır, ‘gerekli ölçüyü’ de açık bırakır, gelecek toplantılara da işaret veremez..
- **İTO Başkanı Şekib Avdagiç:** Şimdi önemli olan bankaların kredi süreçlerinin rutinine dönmesi.
- **Daron Acemoğlu:** Hayal kırıcı. Birçok insanın da şüphe ettiği gibi rasyonel politikalara dönme hedefinin pek ciddi olmadığını görüyoruz. Bu karardan sonra yatırımcıların güvenine ne olacağından emin değilim.

Nassın faturası dar gelirliye çıktı

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan’ın dini yaklaşımla “nas” olarak açıkladığı “Faiz neden enflasyon sonuç” politikasının faturasını ödeyen dar gelirli yurttaş oldu. Düşük faiz politikasının yarattığı yıkım bazı göstergelere göre şöyle yansıdı:

■ 8.37’den 24 TL’ye çıkan dolar kuru ve yüzde 85’i görüp bugün yüzde 39.59 olan yüksek enflasyonla, iğneden ipliğe her şeye zam yapıldı, alım gücü düştü.

■ Gelir dağılımı bozuldu, çalışanın milli gelirden aldığı pay yüzde 35’lerden yüzde 25’lere düştü. Açlık sınırı 2 bin 977 TL’den 10 bin 362 TL’ye çıktı.

■ Kıymanın kilosu 48.2 TL’den 400 TL’ye çıktı. Tüp gaz 127 TL’den 365 TL’ye ulaşırken ortalama kira fiyatları ise Ağustos 2021’deki 2 bin TL seviyesinden bugün 10 bin TL’ye yükseldi.

Prof. Dr. Burak Arzova, düşük faiz politikasının enflasyon getirdiğini

hatırlattı. Bunun da market raflarına yansıdığı aktaran Arzova, “Özellikle büyükşehirlerde yaşam maliyetleri çok yükseldi.

Kiralarda arttı, insanlar mevcut oturdukları yerin dışına çıkmak zorunda kaldı. Maaş artışları oldu ama artışlar kısa sürede değerini kaybetti” dedi.

Burak Arzova

‘Sanayimizin dönüşümünü birlikte başaralım’

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** “ISO ile **Sanayi** ve Teknoloji Bakanlığımız arasında samimi diyalog daha da pekiştirilip ileri boyutlara taşınarak, yeni çağın **sanayisine** dönük bir değişim için ‘birlikte başarmak’ modeline dönüşmeli” dedi.

EKONOMİ SERVİSİ

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi’nin haziran ayı olağan toplantısı, “Yeni Çağın **Sanayisine** Odaklı Bir Dönüşüm ve Üretimde Verimlilik Artışı İçin Önceliklerimiz” ana gündemi ile Odakule Fazıl Zoru Meclis Salonu’nda gerçekleştirildi.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**’ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, **Sanayi** ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır konuk olarak katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, son dönemde küresel rekabetin yanı-iletkenler, elektrikli araç ve bataryalar başta olmak üzere yüksek teknoloji içerikli bir dizi üründe yoğunlaştığını ve giderek daha karmaşık hale geldiğini söyledi.

‘Samimi diyalog pekiştirilmeli’

Bahçivan, “Bu durum, birçok sektörde üretim modellerinin gözden geçirilmesini gerektiriyor. Nitekim son zamanların ünlü eseri “Girişimci Devlet” adlı kitapta da özlü bir şekilde ifade edildiği gibi; büyük çaplı yatırım ihtiyacı yaratan, dolayısıyla da etkin kaynak tahsisi ve stratejik planlamaya önem kazandıran bu eğilim, hükümetleri **sanayi** politikalarına daha fazla ağırlık vermeye ve bu konuda çok daha proaktif olmaya zorluyor. “Böyle gelmiş böyle gider” anlayışı belki başka alanlarda geçerliliğini koruyabilir. Ama üretim ve **sanayi** hayatımızda bu anlayışın kendisine varlık bulması başta teknoloji olmak üzere küresel gelişmeleri dikkate aldığımızda artık imkânsız hale gelmiştir. Bu noktada, Türkiye’nin en köklü ve en güçlü odalarından biri olan **ISO** ile **Sanayi** ve Teknoloji Bakanlığımız arasında bugüne kadar oluşturulmuş olan samimi

(Soldan sağa) **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, **Sanayi** ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ve **ISO** Meclis Başkanı **Ender Yılmaz**.

diyalogun daha da pekiştirilip ileri boyutlara taşınarak; önümüzdeki dönemde yeni çağın **sanayisine** dönük bir değişim için “birlikte yapmak”, “birlikte başarmak” modeline dönüşmesini çok önemsiyoruz. Sizin dinamizminiz ve Bakan Yardımcılığınız döneminde işbirliği içinde çalıştığımız Teknoloji Odaklı **Sanayi** Hamlesi Programı, desteklerinizi esirgemediğiniz Sağlık Endüstrisi Kümelenmesi ve Savunma **Sanayi** Buluşmalarındaki beraberliğimiz; önümüzdeki dönemde birlikte yapmak, birlikte başarabilmek konusunda bizlere güç, umut ve heyecan veriyor” dedi.

‘Sanayi dönüşümü elzem’

İstanbul’un **sanayi** sektöründe açık farkla çok gelişmiş lider şehir olduğunun altını çizen Bahçivan, şunları söyledi:

“Nitelikli iş gücü oranının yüksek olması, altyapı olanakları, global lojistik ve pazar imkânları İstanbul’u **sanayi**

yatırımları açısından hâlâ önemli ve çekici kılmakta. Bununla birlikte, başta İstanbul olmak üzere, ülkemizde, yeni yatırımlar için özellikle batı bölgelerimizde çok ciddi bir arazi sıkıntısı yaşanmakta, yeni yatırımlar için oluşan maliyetlerde en büyük kalemlerden birisini de arazi maliyeti oluşturmaktadır. Çözüm olarak **ISO**’nun uygun devlet arazilerinin özel sektöre uzun süreli kiralama yöntemiyle tahsis edilmesini sağlayacak “Emlak **Sanayi**” modeli hayata geçirilmelidir. Yine teknolojik yapısıyla gerek iç gerekse dış pazar rekabeti açısından kendisini geliştiren, yeterli bulan **sanayi** sektörleri de İstanbul çepçerlerinde yer almalıdır. Bu amaçla, İstanbul’a yakın bölgelerde “endüstriyel kent” modeliyle tasarlanmış yeni nesil organize **sanayi** bölgelerinin hayata geçirilmesi önemli. Ayrıca İstanbul’da **sanayi** tesislerinin depreme dayanıklılık durumunu ortaya çıkaracak bir çalışma yapılması ve kentsel dönüşüme benzer bir “**sanayi** dönü-

şümü” projesinin süratle hayata geçirilmesi artık çok kritik ve elzem.”

‘Milli Teknoloji Hamlesi ile ilk 10 ekonomiden biri olacağız’

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ise şunları söyledi: “**Sanayi** sektörtümüz, ülke kalkınmasının lokomotifidir. İmalat **sanayinin**, ülkemizin ortalama büyümesinden daha hızlı büyümesini sağlamasını hedefliyoruz. Özellikle yüksek teknoloji üretimimiz, **sanayinin** genel ortalamasının da üzerinde büyüyor. Yüksek teknoloji ihracatımız geçen yıl 7,5 milyar dolar idi. Bu yıl bu rakamın 10 milyar dolar olmasını hedefliyoruz. Bunun için ülkemizde kendi teknoloji girişimlerimiz için 100’e yakın kuluçka programımız var. Teknolojide hedeflere ulaşmamız için paradigma değişimi şart.

İHA’lar ile dünyada bir numara ol-duysak, bunu paradigma değişimine borçluyuz. Bu nedenle savunma **sanayindeki** başarılarımızı sivil alanlarda da yaygınlaştıracaktır. Milli Teknoloji Hamlesi ile ülkemizin dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisinden biri olmasını istiyoruz. Bunun için, akıllı ulaşım-dan uzay alanına, enerjiden sağlığa pek çok alanda adımlarımız sıkılaşacak.

Örneğin TOGG, ülkemizin yeni nesil **sanayi** politikasının somut örneği oldu. Uçtan uca kamu himayesinde gerçekleştirilen bir özel sektör girişimi oldu. Dolayısıyla gelecekte ülkemizi, Lider Milli Teknoloji Girişimleri olan 5G Haberleşme Teknolojileri, Batarya, Güneş Enerjisi Teknolojisi, Rüzgar Türbinleri, Yüksek Hızlı Tren, Uçan Akıllı Mobilite, Biyoteknolojik İlaçlar, Akıllı Tıbbi Cihazlar, Endüstriyel Robotlar, Yeni Nesil Uydular Girişimi, Teknolojik Gıda Girişimi ve Finansal Teknolojilerde, en az 12 TOGG ile ta-nıştırabiliriz.”

Piyasaya yumuşak emekçiye sert

Fotoğraf: AA

Merkez Bankası faizi artırdı. Faizi düşürerek enflasyonu patlatırken ‘nas’, artırırken ‘rasyonel politika’ diyen iktidar hamlesini değerlendiren iktisatçılar, “Halkı daha da yoksullaştıracak ‘seçim ayarlı yeni bir sürece’ girildi” dedi.

FAİZ 27 AY SONRA ARTIRILDI

CUMHURBAŞKANI Erdoğan sadece 60 gün önce “Türkiye’de faiz düşecek. Enflasyon da faizle beraber düşecek. Türkiye vizyonunu 3-5 karaborsacının hırsının kurbanı etmeyeceğiz. İktidarda olduğumuz sürece faiz yükselemez” dese de faiz yüzde 8.50’den 15’e çekildi.

BEKLENTİ ALTI ARTIŞ KOBİ’Yİ SEVİNDİRDİ

PIYASA beklentilerinin altında gerçekleşen faiz artışını sanayici olumlu karşıladı. **Istanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçıvan** artışı, “Finansal istikrarın oluşmasına ve istikrarlı bir şekilde sürdürülmesine dönük atılmış bir adım” olarak değerlendirdi. s.6

MERKEZ BANKASI 27 AY SONRA FAİZ ARTIRDI

Faizi düşürerek enflasyonu patlatırken 'nas', artırırken 'rasyonel politika' diyen iktidar faiz artışıyla yeni işsizlik ve yoksulluk dalgasına neden olacak.

Merkez Bankası (TCMB) Para Piyasası Kurulu (PPK), politika faizini açıkladı. Geçen ay gerçekleştirilen PPK toplantısında politika faizi yüzde 8,50'de sabit tutan Merkez Bankası bu ay politika faizini 650 baz puan artırarak yüzde 15'e çıkardı.

Uluslararası bankalar, yayımladıkları raporlarda yüzde 25-45 bandında faiz beklentisi içine girdiklerini kaydetmişti.

Öte yandan bazı kurumlar yayımladıkları raporlarda art arda iki artırım ile faizlerin zirveye ulaşabileceğini ifade ederken, bazıları ise faiz artırımlarının birkaç aya yayıldığı, aynı dönemde makro ihtiyati tedbirlerin gerçekleştirildiği bir ortamda TL'nin değerini koruyabileceğini belirtiyorlardı.

MERKEZ BANKASININ KARAR METNİ

Para Politikası Kurulu üyeleri değişmedi. Kuruldan karara ilişkin yapılan açıklamada şu ifadeler yer verdi:

"Kurul, dezenflasyonun en kısa sürede tesisi, enflasyon beklentilerinin çözümlenmesi, fiyatlama davranışlarındaki bozulmanın kontrol altına alınması için parasal sıkılaştırma sürecinin başlamasına karar vermiştir.

Küresel ekonomide enflasyon düşerken, halen uzun dönem ortalamalarının çok üzerinde seyretmektedir. Bu nedenle, bütün dünyada merkez bankaları enflasyonu düşürmeye yönelik tedbirler almaktadır.

'ENFLASYONDA ANA EĞİLİM YÜKSELİŞE İŞARET EDİYOR'

Ülkemizde, yakın döneme ilişkin göstergeler enflasyonun ana eğiliminde yükselişe işaret etmektedir. Bu gelişmede yurt içi talepteki güçlü sevir, maliyet yönü baskılar ve hizmet enflasyonundaki katıkt belirleyici olmuştur. Kurul, bu unsurlara ek olarak fiyatlama davranışlarındaki bozulmanın enflasyon üzerinde ilave olumsuz etki yapacağını öngörmektedir.

'PARASAL SIKILAŞTIRMA KADEMELİ OLARAK GÜÇLENECEK'

Kurul politika faizini enflasyonun ana eğiliminin gerilemesini ve orta vadede yüzde 5 hedefine ulaşmasını sağlayacak parasal ve finansal koşulları oluşturacak şekilde belirleyecektir. Enflasyon görünümünde belirgin iyileşme sağlanana kadar parasal sıkılaştırma gerektiği zamanda ve gerektiği ölçüde kademeli olarak güçlendirilecektir. Enflasyon ve enflasyon eğilimine ilişkin göstergeler yakından takip edilecek ve TCMB, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edecektir.

'PARA POLİTİKASI ETKİNLİĞİ ARTACAK'

Parasal sıkılaştırma sürecinin başlaması ile para politikasının etkinliği artacaktır. Bununla birlikte, fiyat istikrarının sürekliliğini sağlamak hedefiyle, TCMB cari dengeyi iyileştirecek stratejik yatırımları desteklemeye devam edecektir. (EKONOMİ SERVİSİ)

Fotoğraf: DHA

ISO: Merkez Bankamızı destekliyoruz

İSTANBUL Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, faiz kararına yönelik şu ifadeleri kullandı: "Sanayiciler olarak çok önemseydiğimiz finansal istikrar, zorlu küresel ekonomik ortamda biz sanayicilere yatırım ve üretimde öngöründe bulunma imkanını veren en değerli konudur.

Belirsizliklerle dolu küresel dünyada finansal istikrarın daha dikkatle sürdürülmesi gereken bir dönemden geçerken, Merkez Bankamızın bunu sağlamaya yönelik her çabasını ISO olarak desteklediğimizi özellikle belirtmek isterim. O nedenle bugün alınmış olan kararı, Türkiye ekonomisinin önündeki birçok fırsatları tamamlayıcı unsur olarak gördüğümüz finansal istikrarın oluşmasına ve istikrarlı bir şekilde sürdürülmesine dönük atılmış bir adım olarak görüyoruz.

Merkez Bankamızın bugünkü kararını, ülkemizin en acil ekonomik sorunu haline gelen enflasyonla mücadelenin de kararlılıkla sürdürüleceğine yönelik verilen bir mesaj olarak değerlendiriyor ve değerli buluyoruz. Söz konusu mücadelenin başarıya ulaşabilmesi için, ekonominin sağlıklı işleyişi açısından hayati önem taşıyan kamu maliyesi ve bankacılık sistemi gibi alanlarda da akılcı ve tutarlı politikaların hayata geçirileceğine, böylece büyümenin yüksek olduğu kadar nitelikli ve sürdürülebilir bir zemine oturtulacağına da inanıyoruz. Alınan bu karar ile birlikte orta vadede başta enflasyonla mücadele olmak üzere finans piyasalarının ve onun beraberinde reel sektörün arzuladığı kalıcı bir finansal istikrar döneminin başlamasını arzu ediyoruz. Böylece finans kalitesinin ve finansa ulaşabilme imkanlarının artacağına inanıyoruz."